

Generell informasjon om Norsk Naturskadepool

1. Innledning

Norsk Naturskadepool (poolen) ble etablert 1. januar 1980. Bestemmelsen er nedfelt i Lov om Naturskadeforsikring av 16. juni 1989 og Forskrift om naturskadeforsikring av 26. januar 2024 (Forskriften). Naturskadeforsikring er en obligatorisk dekning som er knyttet til brannforsikring i Norge. Alle skadeforsikringsforetak som tegner brannforsikring i Norge, må være medlem av poolen. Dette gjelder uten hensyn til hvor foretaket har sitt hovedsete.

2. Virkemåte

Poolen er en skadeutligningspool, hvor inntrufne naturskader samt gjenforsikrings- og administrasjonskostnader fordeles på medlemsselskapene med den enkeltes andel i poolen, tilsvarende den forholdsmessige andel av medlemmenes totale brannforsikringssum i Norge. Gjenstand for skadeutligningen mellom poolens medlemmer er summen av medlemmenes utbetalinger til de sikrede av naturskadeerstatninger, medlemmenes skadefastsetningskostnader og medlemmenes skadeoppgjørskostnader. Regelverket om kostnader som inngår i skadeutligningen er nedfelt i Forskriftens § 28.

3. Medlemskap

Alle skadeforsikringsforetak som dekker naturskade etter naturskadeforsikringslovens § 1 jf. § 4 skal være medlemmer i poolen. Et skadeforsikringsforetak skal selv sørge for at poolen får melding om medlemskap. Selskaper som begynner å tegne brannforsikring i Norge må umiddelbart ta kontakt for å avtale medlemskap i NP.

4. Første året som medlem i poolen

Første året som medlem må skadeforsikringsselskapet innrapportere brannforsikringssum, på eget skjema, til poolen ved følgende datoer: 31.03, 30.06, 30.09 og 30.11. Ved årsskifte vil poolen fastsette det nye medlemmets andel (medlemsandel) i ordningen. Ut fra denne andelen vil nytt medlem faktureres for naturskadeordningens skadeutbetalinger inklusive skadefastsetningskostnader, gjenforsikringskostnad og poolens administrasjonskostnader for det første året. I begynnelsen av år 2 vil det opprettes tilgang(er) for det nye medlemmet i poolens skaderapportering- og regnskapssystem Meteor. Så fort tilganger i Meteor er opprettet kan nytt medlem legge inn informasjon om skader, utbetalinger og gjenstående avsetninger som har inntruffet i år 1. Fra år 2 registreres alle naturskader fortløpende i Meteor. I systemet vil medlemmet også blant annet få tilbakemelding om skaderevisjon, gjenforsikringsoppgjør, innrapportere diverse nøkkeltall samt at systemet viser måneds-, kvartals-, og årsrapport.

5. Poolens rutiner

Hva naturskadeforsikringen omfatter og hvordan premien skal beregnes er nedfelt i Forskriftens § 2 samt dokumentet [Tegningsretningslinjer for naturskadeforsikring](#), som finnes på vår nettside.

Naturskadepremie og premieinnkrevning, Forskriftens § 2:

«Naturskadepremien beregnes ut fra brannforsikringssummen for den forsikrede tingen og en premierate. Premieraten fastsettes årlig av styret i NP og skal være den samme for alle forsikringstakere. Premien innkreves av forsikringstakerens eget forsikringsforetak og skal spesifiseres som en egen post i forsikringsbeviset.»

Avregning av erstatning, egenandel og rapportering til poolen:

Ved naturskade foretar forsikringsskadeforetaket oppgjør med den sikrede.

Hovedregelen er at selskapet har anledning til å avregne erstatning i henhold til eget selskap vilkår for brann på skadet objekt. Avregningen er begrenset til bestemmelsene i [Vilkår for avregning](#) mot poolen og eventuelle begrensninger i lov eller Forskrift.

Størrelsen på sikredes egenandel ved naturskade er den som til enhver tid er gjeldende etter Forskriftens § 6.

Poolens medlemmer skal fortløpende rapportere til poolen om alle naturskader i henhold til Forskriftens § 26. Rapporten om nye skader skal sendes senest samme måned som medlemmet mottok opplysningene om skaden. Endringer i tidligere innsendte opplysninger skal rapporteres uten ugrunnet opphold. Rapporteringen skal skje gjennom poolens elektroniske skaderegistreringssystem Meteor. Ved andelsforsikring (koassurans) er hovedassurandøren ansvarlig for rapportering av skader. Rapporteringen skal inneholde følgende opplysninger om den enkelte naturskade:

1. skadens antatte bruttostørrelse
2. foretatte utbetalinger av naturskadeerstatninger og påløpte skadefastsettingskostnader
3. medlemmets navn, nummer eller kode
4. skadedato
5. skadenummer
6. skadeårsak
7. skadestedets kommunenummer
8. risikoens art
9. forsikringstakerens navn.

Vilkår for avregning av naturskade:

For avregningen gjelder bestemmelsene i

- Lov om naturskadeforsikring av 16.juni 1989
- Forsikringsavtaleloven av 16.juni 1989 (FAL)
- Forskrift om naturskadeforsikring av 26. januar 2025
- [Vilkår for avregning mot Norsk Naturskadepool](#)

Hva som kan avregnes i poolen kommer frem av [Vilkår for avregning mot Norsk Naturskadepool](#). Hovedregelen er at selskapet har anledning til å avregne erstatning i henhold til eget selskaps vilkår for brann på skadet objekt. Avregningen er begrenset til bestemmelsene i avregningsvilkåret og eventuelle begrensninger i lov eller Forskrift. Det er ikke anledning til å avregne erstatning for objekter som er tegnet i strid med [Tegningsretningslinjene](#). Det er kun anledning til å avregne naturskader som har oppstått i Norge eller på Svalbard.

Utligningsgrunnlaget, Forskriftens § 32:

«Utligningsgrunnlaget (fordelingsnøkkelen utgjør forholdet mellom brannforsikringssummen til de enkelte medlemmene i poolen og alle medlemmenes samlede brannforsikringssummer, og fastsettes i prosent med fire desimaler. Brannforsikringssommene til poolens medlemmer per 1. juli i skadeåret legges til grunn for utligningsgrunnlaget.

Der skadeutligning skjer før brannforsikringssommene per 1. juli i skadeåret er innrapportert, legges medlemmenes brannforsikringssummer per 1. juli i det forrige skadeåret foreløpig til grunn. Slike utligninger justeres så snart brannforsikringssommene per 1. juli i skadeåret er innrapportert. For sumløse brannforsikringer fastsetter styret en gjennomsnittlig forsikringssum som legges til grunn for skadeutligningen.

For medlemmer som begynner å tegne brannforsikring i vedkommende skadeår, legges gjennomsnittet av medlemmets innmeldte kvartalsvise brannforsikringssummer i skadeåret til grunn for skadeutligningen. Dersom ansvarsperioden begynner i siste kvartal, legges et gjennomsnitt av brannforsikringssommene i dette kvartalet til grunn.

For medlemmer som slutter med å tegne brannforsikring i vedkommende skadeår, legges gjennomsnittet av medlemmets innmeldte kvartalsvise brannforsikringssummer i skadeåret til grunn for skadeutligningen. Dersom ansvarsperioden utløper i første kvartal, legges et gjennomsnitt av brannforsikringssommene i dette kvartalet til grunn».

For hver enkelt skadeårgang foretar poolen en særskilt skadeutligning inntil alle skader er oppgjort. Retten til skadeutligning av en skadeårgang opphører etter ti år. En skadeårgang består av alle skader inntrådt i løpet av et kalenderår, i henhold til Forskriftens § 33.

Poolens administrasjonskostnader (bidragsutligning)

- To ganger i året (halvårlig) mottar medlemmene en faktura på poolens administrasjonskostnader.
- Administrasjonskostnadene omfatter dekning av poolens administrasjonskostnader ifm. driften av poolen og naturskadeforsikringsordningen, samt gjenforsikringskostnader i tilknytning til «Excess of loss»-program (XL-program).
- Kostnadene på medlemsselskapene i forhold til medlemsandel 1.juli foregående år og faktureringen foretas i januar og juni.

Månedsavregning

- Hver måned foretar poolen månedsrapportering med informasjon om innmeldte skader, avsetninger, utbetalinger og selskapenes oppgjørsgodtgjørelse for hver enkelt skadeårgang. Rapporteringen gjelder foregående måned og blir publisert i Meteor på en av de første virkedagene i påfølgende måned.
- Alle innmeldte skader blir summert og fordelt på alle medlemsselskapene i forhold til deres andel i poolen. For inneværende skadeårgang blir alt fordelt i forhold til medlemsandel 1. juli foregående år.
- Medlemsselskapene får tilsendt epost når månedsavregningen er tilgjengelig i Meteor. Eposten sendes til brukere som har rollen Selskap Administrator og Selskap Økonomiansvarlig i systemet.

Reglene for gjennomføringen av avregning/utligningen fremkommer i Forskriftens § 33.

Kvartalsavregning

- Ved utgangen av hvert kvartal utarbeider poolen en akkumulert kvartalsavregning, basert på månedsavregningene fra vedkommende kvartal. Alle innrapporterte skader fordeles selskapene i forhold til medlemsandel. For inneværende skadeårgang fordeles kostnader i forhold til medlemsandel 1.juli foregående år.
- Kvartalsavregningen inneholder en oppstilling som viser beløpet som det enkelte medlem skal betale til eller ha tilbake fra poolen i skadeutligningen.
- Medlemsselskapene får tilsendt epost når kvartalsavregningen er tilgjengelig i Meteor. Eposten sendes til brukere som har rollen Selskap Administrator og Selskap Økonomiansvarlig i systemet.
- Medlem som etter kvartalsavregningen skal foreta en innbetaling til poolen, vil motta en faktura på beløpet fra NP. Fakturaen skal være betalt innen to uker fra utsendelsen. Ved forsinket betaling beregnes forsinkelsesrente i samsvar med forsinkelsesrenteloven.
- Medlem som etter kvartalsavregningen har krav på utbetaling fra poolen, skal motta en kreditnota på beløpet fra poolen. Utbetalingen skal være gjennomført senest fire uker etter henholdsvis datoen for kvartalsrapportering.

Reglene for gjennomføringen av avregning/utligningen fremkommer i Forskriftens § 33.

Årsavregning

- Etter at kvartalsavregningen for 4. kvartal er gjennomført, utarbeider poolen hvert år en årsavregning basert på det endelige utlikningsgrunnlaget pr. 1. juli samme år. Årsavregningen foretas en av de første virkedagene i nytt år.
- I årsavregningen korrigeres alle tidligere avregninger for inneværende skadeårgang, samt faktureringen av gjenforsikringskostnader og administrasjonskostnader, i henhold til det nye utlikningsgrunnlaget.
- Medlemsselskapene får tilsendt epost når årsavregningen er tilgjengelig i Meteor. Eposten sendes til brukere som har rollen Selskap Administrator og Selskap Økonomiansvarlig i systemet.

- Årsavregningen angir hvilket beløp det enkelte medlem skal betale til eller ha tilbake fra poolen i utligningen. En økt andel i poolen vil resultere i at medlemmet mottar en faktura, mens en lavere andel vil medføre at medlemmet mottar en kreditnota. Samme betalingsfrister som i kvartalsavregningen gjelder også for årsavregningen.

6. Naturskaderegnskap og oppbygging av sentralt fond i poolen.

Ifm. at forskrift om naturskadeforsikring trådte i kraft 1.1.2025, skal det bygges opp et sentralt fond i poolen for forvaltning av naturskadekapitalen, og fondet skal plasseres og forvaltes av poolen. Fondet skal på sikt med overgangsordninger bygge opp en kapital på minimum NOK 4 milliarder. Enkelt forklart gjøres dette ved at det i år med overskudd i poolens naturskaderegnskap overføres medlemmets andel av overskuddet fra medlem til fondet. Ved underskuddsår kan medlemsselskapene be om underskuddsdekning for sin andel av underskuddet fra det sentrale fondet. Regler for dette er nedfelt i Forskriften § 40. Hvorvidt det blir et over- eller underskudd i naturskaderegnskapet, baserer seg på følgende komponenter:

1. opptjente premieinntekter
2. eventuelle utbetalte erstatninger fra gjenforsikrere
3. erstatningsutbetalinger
4. anslåtte fremtidige kostnader som følge av inntrufne naturskader
5. skadefastsettingskostnader
6. skadeoppgjørskostnader
7. gjenforsikringskostnader
8. poolens administrasjonskostnader
9. kompensasjon for medlemmenes administrasjonskostnader.

Fra oppstart i 2025 vil det være overgangsordninger, Forskriften § 40, som innebærer at medlemmer som har opparbeidet naturskadekapital, i år med underskudd, først må trekke av sin egen bokførte naturskadekapital for å dekke underskuddet. Etter hvert vil fondet gå over i en permanent ordning hvor alle selskapene kan be om underskuddsdekning. Dette inntreffer når fondet når en størrelse på NOK 4 milliarder.

I forbindelse med den ordinære regnskapsavleggelsen til årsmøtet skal styret i poolen fastsette et samlet naturskaderegnskap for poolen som skal legges til grunn for innbetaling og utbetaling fra fondet. Naturskaderegnskapet skal inneholde en oppstilling over siste skadeårgang og for tidligere utestående skadeårganger skal regnskapet gi oppstillinger over endringer fra tidligere naturskaderegnskap.

På bakgrunn av oppstillingene skal poolen beregne et resultat for hvert skadeår for poolen samlet og for hvert medlem. Poolens medlemmer skal sende NP nødvendig materiale for utarbeidelsen av naturskaderegnskapet innen en fastsatt frist. Naturskaderegnskapet sendes NPs medlemmer straks styret har fastsatt det. Oppstillingen av skadeårganger i naturskaderegnskapet er også tilgjengelig i Meteor.

På bakgrunn av naturskaderegnskapet sender poolen faktura til medlemmer som skal foreta en innbetaling av naturskadekapital til poolen, med opplysninger om hvilket beløp det enkelte medlem skal betale, og beregningen som ligger til grunn for beløpet. Fakturaen skal betales innen to uker. Ved forsinket betaling beregnes forsinkelsesrente i samsvar med forsinkelsesrenteloven.

Medlemmer som har krav på utbetaling av naturskadekapital fra fondet, skal motta en kreditnota på beløpet fra poolen med opplysning om beløpet og beregningen som ligger til grunn for det. Utbetaling skal skje innen tre uker. Ved forsinket betaling beregnes forsinkelsesrente i samsvar med forsinkelsesrenteloven.

Et medlem i poolen som mener å ha rett til å få dekket underskudd av poolens naturskadekapital, må selv godtgjøre at det ikke omfattes av begrensningen i overgangsordningen. Godtgjøres ikke dette, gjelder begrensningen for medlemmet.

Poolens medlemmer har ikke eiendomsrett til poolens naturskadekapital. Naturskadekapital som er avsatt etter forskrift 21. desember 1979 nr. 3420 om instruks for Norsk Naturskadepool § 11 fjerde ledd, tilhører foretaket og skal utelukkende anvendes til dekning av fremtidige naturskader.

7. Gjenforsikring i poolen

Poolen ivaretar gjenforsikringsdekningen i naturskadeforsikringsordningen. For 2025 er det inngått et reassuranseprogram med en kvote- og XL-løsning. Kvoten har en grense på NOK 2 milliarder, slik at egenregningen på XL blir 2 milliarder. Videre består XL-løsningen av 4 milliarder xs 2 milliarder, og 10 milliarder xs 6 milliarder. Dermed dekker XL-løsningen forsikringsforetakenes samlede ansvar for naturskadeerstatninger ved en enkelt naturkatastrofe opptil NOK 16 milliarder (nåværende ansvarsgrense i NP).

I 2025 vil det være halvårlig oppgjør mot reassurandørene på kvoteløsningen. For å sikre tall fra alle våre medlemmer ber vi om at akkumulert, opptjent naturskadepremie innrapporteres til poolen kvartalsvis. I tillegg til kvartalsvis rapportering ber vi om innrapportering av opptjente premieinntekter pr 30. november, som kan benyttes som foreløpig grunnlag i poolens naturskaderegnskap. Opptjent naturskadepremie skal registreres i Meteor og de i selskapene som har rollene Selskap Administrator og Selskap Økonomiansvarlig i systemet vil motta e-post om dette.

Poolen vil foreta et halvårlig oppgjør med reassurandørene i forbindelse med kvoteløsningen i 2025. Så snart som mulig etter 30.06, når NP har mottatt tilstrekkelig informasjon, vil oppgjør med reassurandørene bli foretatt.

Beregning av kvoteløsningen ved første oppgjør:
+ medlemmets opptjente premie pr. 30.06. (50%)
– utbetalte skader pr. 30.06. (50%)
– oppgjørsgodtgjørelse pr. 30.06. (50%)
– provisjon pr. 30.06. (15%)
= Sum oppgjør kvoteløsningen pr. 30.06.

Ved positivt resultat i beregningen ovenfor vil selskapet motta en faktura for innbetaling til NP. Ved negativt resultat vil NP foreta krav overfor reassurandørene og tilbakebetale selskapene så snart midlene er på plass. Faktura vil bli utstedt av NP og dersom forsinket betaling fra medlemmene vil de bli belastet med forsinkelsesrenter.

8. Medlemmenes opplysningsplikt overfor poolen.

«For hver enkelt skadeårgang skal medlemmene i NP uten ugrunnet opphold opplyse poolen om

- 1. medlemmets samlede brannforsikringssum per 1. juli*
- 2. medlemmets samlede opptjente premieinntekter*
- 3. beløpet som utgjør kompensasjonen for medlemmets administrasjonskostnader*
- 4. størrelsen på medlemmets naturskadekapital*

Medlemmene skal også opplyse om annet NP trenger til skaderapporteringen overfor medlemmene, skadeutligningen og naturskaderegnskapet.

Ved andelsforsikring (koassuranse) er hovedassurandøren ansvarlig for å gi opplysningene.», jf. Forskriften § 25.

9. Andre erstatningsordninger for naturskader i Norge

Den Statlige naturskadeordningen (tidl. Statens naturskadefond).

Statens naturskadeordning har til oppgave:

- å yte erstatning for naturskader i de tilfeller hvor det ikke er adgang til å forsikre seg mot skaden ved en alminnelig forsikringsordning,
- å fremme sikring mot naturskade, og
- å yte tilskudd til sikringstiltak.

Statens naturskadeordning kan ikke yte erstatning dersom skadelidte faktisk får dekket skaden av en forsikring.

Skadene kan meldes på Statens naturskadeordning sine hjemmesider

www.landbruksdirektoratet.no.

Skaden må meldes *senest 3 måneder etter at skaden er inntruffet.*

10. Klagemuligheter

Klagenemnda for naturskadesaker er felles instans for begge erstatningsordningene. Har skadelidte fått et avkortet (nedsatt erstatning) eller avslått erstatningsoppgjør hos forsikringsselskapet, som skadelidte mener er uriktig - kan vedtaket m.a.o. påklages til Klagenemnda for naturskadesaker.

11. Adresser

Norsk Naturskadepool

Hansteens gt 2
Postboks 2529 Solli
0202 Oslo
Tlf. 23 28 42 00
www.naturskade.no

Statens naturskadeordning og Klagenemnda for naturskadesaker

c/o Landbruksdirektoratet
Postboks 1450 Vika
0116 Oslo
Tlf. 78606000
www.naturskadeordningen.no